

Nieuws of geen nieuws?

In Nederland hebben we verschillende kranten en nieuwsprogramma's die allemaal op hun eigen manier het nieuws brengen. Maar wie bepaalt eigenlijk wat nieuws is en wat niet? En wat is nepnieuws?

De krant vertelt het nieuws

Dat komt in de krant

- 5 Al die kranten, tijdschriften en nieuwsprogramma's brengen het nieuws op een andere manier en soms brengen ze ook ander nieuws. Die verschillen hebben vooral te maken met de verschillende media die er zijn, zoals kranten, televisie, radio en internet. En ook met het publiek, dus de lezers of kijkers. Een journalist moet kiezen uit al die berichten. Daarbij spelen dingen een rol als:
- *Afwijking*: iets is pas nieuws als het afwijkt van het gewone. Het moet anders of bijzonder of onverwacht zijn. Als de ministers bij elkaar komen in de Tweede Kamer is dat geen nieuws, want dat doen ze elke dag. Het komt pas in de krant of in het journaal als ze dat een keer niet doen.
 - *Actualiteit*: iets is nieuws als het actueel is. Als er vorige maand een ijsbeertje is geboren in de dierentuin, is dat nu geen nieuws meer.
 - *Afstand*: Hoe verder iets van huis gebeurt, hoe moeilijker een gebeurtenis de krant haalt.
 - 15 • *Aanbod*: De ene dag is er meer nieuws dan de andere dag. Een klein bericht komt sneller in de krant op een dag dat er weinig ander nieuws is.
 - *Belang*: Als iets belangrijk is voor de lezer of kijker van die krant of dat journaal. Daarom komt de winnaar van de landelijke voorleeswedstrijd voor kinderen wel in het Jeugdjournaal, maar niet in het journaal voor volwassenen.
 - 20 • *Omvang*: Dit is eigenlijk heel cru, maar het draait ook om omvang van de gebeurtenis. Zo is één oud omaatje dat overlijdt geen nieuws. Als het er honderden tegelijk zijn op dezelfde plek, dan wel.

Waarom volgens mensen het nieuws?

- 25 Nieuws geeft mensen iets om over te babbelen. Zo kan je meepraten over allerlei onderwerpen op school, op het werk, met je familie en vrienden. Nieuws kan ook helpen om belangrijke beslissingen te maken. Mensen gaan misschien toch vaker met de fiets in plaats van met de auto als ze weten dat dat beter is voor het milieu. Nieuws kan ook helpen bij het maken van een politieke keuze: via het nieuws kom je meer te weten over politici en hun ideeën. En nieuws kun je ook gewoon volgen voor de lol. Door het nieuws te volgen weet je of je favoriete elftal gewonnen heeft of hoe het muziekfestival was.

Waar of niet waar?

- 30 Met de komst van het internet, van smartphones en van 'sociale media' is veel veranderd in de manier waarop mensen het nieuws volgen. Aan de ene kant bereikt het nieuws de mensen veel gemakkelijker en sneller. Maar aan de andere kant kan iedereen nu ook zelf op internet of sociale media nieuws en informatie plaatsen zonder dat iemand checkt of het klopt. Hoe weet je wat waar is of niet? Kijk in ieder geval niet alleen naar de titel, maar lees het hele stukje. Check ook de datum; Is het geen oud
35 nieuws? Verder is het goed om naar de bronnen te kijken. Zoek die op en check of je de informatie daar echt te vinden is. Ook is het goed om te letten op de website waar het bericht op staat. Wat voor andere berichten staan daarop? En check ten slotte ook andere (betrouwbare) bronnen. Als het nieuws maar op één plek te vinden is, is het mogelijk nep. Eén bron is geen bron.

Naar: <https://mens-en-samenleving.infonu.nl/communicatie/5563-nieuws-wat-haalt-wel-of-niet-de-krant.html>; www.mediawijsheid.nl; www.nieuwsindeklas.be